

Ann Wilkens är ackrediterad som Sveriges nya ambassadör i Afghanistan.

Ny ambassadör uppskattar den svenska folkrörelsens bidrag till Afghanistan

Text: Natasha Brieger,

Bild: Anna Lennartsdotter

I mars i år blev Ann Wilkens ackrediterad som ny svensk ambassadör till Afghanistan. Vägen till ambassaden i Islamabad, där hon sedan ett antal månader tjänstgör som ambassadör för Pakistan, har gått via Etiopien och Luxemburg. Hon har också varit chef för UD:s Afrika- och Mellanösternhet.

Ann Wilkens tycker att det är en spännande tid att vara i regionen och ser det som sin utmaning att ”upprätthålla den svenska profilen i Afghanistan”, en profil som hon anser är stark, mycket tack vare det arbete som utförts av Svenska Afghanistankommittén under åren.

– Från regeringens sida uppskattar man SAK:s goda rykte i Afghanistan. Organisationens arbete har varit brett och uthålligt och spelar en viktig roll för relationerna med landet.

Ann Wilkens sitter uppkruken på soffan i Holland House, residenset som tillhör SAK:s platschef i Kabul, Jesper Frovin Jensen. Hon har haft en hektisk första dag på det officiella besöket i Afghanistan. Det senaste dygnet har hon flugit från Stockholm till Kabul, via London och Islamabad, och dessutom hunnit med ett antal möten med afghanska ministrar, FN-tjänstemän och ambassadörer. Märkbart trött, men vänlig och eftertänksam, berättar hon om sitt nya uppdrag.

– Jag är här för min ackreditering,

men också för att skapa mig en bild av läget i landet. Det är fascinerande att man får så olika uppfattningar beroende på vem man pratar med. De flesta talar om valen, om de kommer att äga rum eller inte. Andra stora frågor är ”bad governance” (dåligt politikerstyre) och säkerheten.

Hon tror själv på den nya satsningen på provinsiella säkerhetsstyrkor (Provincial Reconstruction Teams eller PRT), där nu också Sverige kommer att ingå i en nordisk kontingent, förmodligen i Maimana väster om Mazar-e-Sharif i norr. Förhoppningen är att PRT-styrkorna kommer att stärka säkerheten inför valen, men också att de kommer att hjälpa till att stabilisera läget på lång sikt, genom

att till exempel utbilda poliser och den nya afghanska armén, medla mellan centralregeringen och lokala makthavare och förbättra säkerheten för exempelvis kvinnor. Men Ann Wilkens påpekar också att många frågor återstår, som till exempel i vilken grad PRT kommer att kunna tackla den växande narkotikaproduktionen.

– Vi i Sverige har nog insett att det inte är så lätt att förändra det afghanska samhället. Det fanns en del orealistiska förväntningar i början efter att talibanregimen föll, framför allt vid givarkonferenserna i Tokyo och Bonn. Även amerikanarna har gått från en

något trosskyldig inställning till löften om långsiktigt stöd till Afghanistan, och det är anmärkningsvärt.

– När jag jämför med mina erfarenheter från Afrika tycks Afghanistan ha en bättre utgångspunkt än många afrikanska länder; här finns traditioner, en utbildad elit, naturresurser och en mer sofistikerad politisk kultur, medan ett land som Somalia är ett land i total kaos. Den största skillnaden är kanske att det internationella samfundet har ett intresse för vad som händer i Afghanistan.

Hon talar om Sveriges särskilda förhållande till landet, en ”bas som

är förankrad i folkligt engagemang”. I de flesta andra länder som fått stora summor svenska pengar har biståndet antingen varit mer regeringsdrivet eller i huvudsak gått genom missionsrörelsen. Det finns också många länder där icke-statliga biståndsorganisationer av princip inte tar emot statliga pengar eftersom de värnar om sin självständighet.

– Svenskt bistånd är unikt eftersom det bygger på förtroende och självständiga myndigheter. SAK:s arbete i Afghanistan är på så sätt ett bra exempel på samarbete mellan folkrörelse och regering. ■